

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 27ης Σεπτεμβρίου 2006*

Στην υπόθεση T-153/04,

Ferriere Nord SpA, με έδρα το Osoppo (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τους
W. Viscardini και G. Donà, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους
A. Nijenhuis και A. Whelan, επικουρούμενους από τον A. Colabianchi, δικηγόρο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο αίτημα ακυρώσεως των αποφάσεων της Επιτροπής που κοινοποιήθηκαν με επιστολή της 5ης Φεβρουαρίου 2004 και με τηλεομοιοτυπία της 13ης Απριλίου 2004 και που αφορούν το μη καταβληθέν υπόλοιπο του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα με την απόφαση 89/515/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 1989, σχετικά με μια διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (IV/31.553 — Δομικά πλέγματα) (ΕΕ L 260, σ. 1),

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. García-Valdecasas, πρόεδρο, J. D. Cooke και V. Trstenjak, δικαστές,
γραμματέας: J. Palacio González, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 7ης Φεβρουαρίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

- ¹ Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2988/74 του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 1974, περί παραγραφής του δικαιώματος διώξεως και εκτελέσεως των αποφάσεων στους τομείς του δικαίου των μεταφορών και του ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 07/001, σ. 241), ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 4

Παραγραφή ως προς την εκτέλεση των αποφάσεων

1. Το δικαίωμα της Επιτροπής να εκτελεί τις αποφάσεις που επιβάλλουν πρόστιμο, κυρώσεις ή χρηματικές ποινές για παραβάσεις των διατάξεων του δικαίου των μεταφορών ή του ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας υπόκειται σε πενταετή παραγραφή.

2. Η παραγραφή αρχίζει από την ημέρα που η απόφαση καθίσταται οριστική.

Άρθρο 5

Διακοπή της παραγραφής ως προς την εκτέλεση των αποφάσεων

1. Η παραγραφή ως προς την εκτέλεση των αποφάσεων διακόπτεται:

- α) με την κοινοποίηση αποφάσεως που τροποποιεί το αρχικό ποσό του προστίμου, της χρηματικής κυρώσεως ή της χρηματικής ποινής ή που απορρίπτει την αίτηση τέτοιας τροποποιήσεως·
- β) με κάθε πράξη της Επιτροπής ή κράτους μέλους που ενεργεί κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής, και η οποία αποσκοπεί στην αναγκαστική είσπραξη του ποσού του προστίμου, της χρηματικής κυρώσεως ή της χρηματικής ποινής.

2. Η παραγραφή άρχεται εκ νέου από το τέλος κάθε διακοπής.

Άρθρο 6

Αναστολή της παραγραφής ως προς την εκτέλεση των αποφάσεων

Η παραγραφή ως προς την εκτέλεση των αποφάσεων αναστέλλεται καθ' όσο χρονικό διάστημα:

- α) παρέχονται ευκολίες πληρωμής [...]»

Τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς

- 2 Στις 2 Αυγούστου 1989 η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 89/515/ΕΟΚ σχετικά με μια διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (IV/31.553 — Δομικά πλέγματα) (ΕΕ L 260, σ. 1, στο εξής: απόφαση Δομικά πλέγματα), με την οποία διαπίστωσε, μεταξύ άλλων, τη συμμετοχή της Ferriere Nord SpA σε σειρά παραβάσεων στην κοινοτική αγορά των δομικών πλεγμάτων και της επέβαλε πρόστιμο ύψους 320 000 ECU.
- 3 Κατά το άρθρο 4 της αποφάσεως Δομικά πλέγματα, το επιβληθέν στην προσφεύγουσα πρόστιμο έπρεπε να καταβληθεί εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση της εν λόγω αποφάσεως. Στο ίδιο άρθρο αναφέρεται επίσης ότι, μετά τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας, το ποσό του προστίμου αυτού θα παρήγε αυτόματα τόκους υπολογιζόμενους βάσει του επιτοκίου που εφαρμόζει το Ευρωπαϊκό Ταμείο Νομισματικής Συνεργασίας στις πράξεις του σε Ecu την πρώτη εργάσιμη ημέρα του μήνα κατά τον οποίο εκδόθηκε η απόφαση Δομικά πλέγματα, προσαυξημένου κατά 3,5 εκατοστιαίες μονάδες, δηλαδή με επιτόκιο 12,5 %.
- 4 Η απόφαση Δομικά πλέγματα κοινοποιήθηκε ταχυδρομικώς στην προσφεύγουσα με επιστολή της 9ης Αυγούστου 1989. Η επιστολή αυτή ανέφερε ότι, μετά τη λήξη της προθεσμίας πληρωμής που έτασσε η απόφαση, η Επιτροπή θα προέβαινε στην είσπραξη του οφειλόμενου ποσού, προσαυξημένου αυτομάτως με τόκους υπολογιζόμενους, από την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας πληρωμής, βάσει επιτοκίου 12,5 %. Διευκρίνιζε δε ότι, σε περίπτωση ασκήσεως ένδικης προσφυγής για την ακύρωση της αποφάσεως, δεν θα ελάμβανε κανένα μέτρο είσπραξεως του προστίμου για όσο διάστημα θα εκκρεμούσε η ένδικη διαδικασία, υπό την προϋπόθεση ότι, πριν από την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας πληρωμής:

«— [...] η οφειλή παράγει τόκους, από την εν λόγω ημερομηνία, [...] με επιτόκιο [...] 10,5 %»

- [...] θα έχει συσταθεί, το βραδύτερο μέχρι την ημερομηνία αυτή, τραπεζική εγγύηση, αποδεκτή από την Επιτροπή, καλύπτουσα τόσο το κεφάλαιο όσο και τους τόκους ή προσαυξήσεις, με συστημένη επιστολή [...] προς το λογιστήριο της Επιτροπής.»

- 5 Στις 18 Οκτωβρίου 1989 η προσφεύγουσα άσκησε ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως Δομικά πλέγματα (υπόθεση T-143/89).

- 6 Στις 26 Οκτωβρίου 1989, κατόπιν εντολής της προσφεύγουσας, η Banco di Roma εξέδωσε την εγγύηση με αριθμό 1957 (στο εξής: τραπεζική εγγύηση), σύμφωνη με το υπόδειγμα που είχε επισυνάψει η Επιτροπή στην από 9 Αυγούστου 1989 επιστολή της, και δεσμεύτηκε με τους ακόλουθους όρους:

«[...] σας επιβεβαιώνουμε ότι εγγυώμεθα την πληρωμή εκ μέρους της Ferriere Nord [...] προς την Επιτροπή [...]:

- του προστίμου ύψους 320 000 ECU, που έχει επιβληθεί στη Ferriere Nord [...]

- των τόκων επί του ποσού αυτού, υπολογιζόμενων από τις 15 Νοεμβρίου 1989 μέχρι την ημερομηνία της πραγματικής πληρωμής του προστίμου, βάσει επιτοκίου [...] 10,5 %.

Η παρούσα δέσμευση δεν μπορεί να ανακληθεί χωρίς τη συγκατάθεση της Επιτροπής [...]

Καθόσον είναι αναγκαίο, ο εγγυητής παραιτείται της ενστάσεως διζήσεως και καταμερισμού.

Η παρούσα εγγύηση είναι εκτελεστή σε πρώτη ζήτηση εκ μέρους σας κατόπιν κοινοποιήσεως απογράφου αποφάσεως του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην υπόθεση Ferriere Nord [...] κατά Επιτροπής, με συστημένη επιστολή.

Για κάθε πληρωμή σε εθνικό νόμισμα, η μετατροπή σε ECU γίνεται βάσει της ισοτιμίας της προηγούμενης της ημερομηνίας πληρωμής ημέρας.

Κάθε διαφορά σχετική με την παρούσα τραπεζική εγγύηση εμπίπτει στην αποκλειστική δικαιοδοσία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο Λουξεμβούργο.»

- 7 Με απόφαση της 6ης Απριλίου 1995, T-143/89, Ferriere Nord κατά Επιτροπής (Συλλογή 1995, σ. II-917), το Πρωτοδικείο απέρριψε την προμνημονευθείσα στη σκέψη 5 προσφυγή.
- 8 Στις 19 Ιουνίου 1995 η προσφεύγουσα άσκησε αναίρεση κατά της ως άνω αποφάσεως του Πρωτοδικείου. Με απόφαση της 17ης Ιουλίου 1997, C-219/95 P, Ferriere Nord κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. I-4411), το Δικαστήριο απέρριψε την αναίρεση αυτή.
- 9 Με επιστολή της 28ης Ιουλίου 1997, η προσφεύγουσα ζήτησε από την Επιτροπή να επανεξετάσει το ενδεχόμενο μειώσεως του ποσού του προστίμου και των τόκων. Η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι λόγω, αφενός, της σημαντικής υποτιμήσεως της ιταλικής λίρας (LIT) που μεσολάβησε μεταξύ της ημερομηνίας εκδόσεως της αποφάσεως Δομικά πλέγματα και της αποφάσεως της 17ης Ιουλίου 1997, Ferriere Nord κατά Επιτροπής, ανωτέρω σκέψη 8, καθώς και, αφετέρου, της οκταετούς

σχεδόν διάρκειας της ένδικης διαδικασίας, δεν ήταν δίκαιο να ζητείται από αυτήν η καταβολή ολόκληρου του ποσού του προστίμου, κατά το κεφάλαιο και τους τόκους, όπως τα καθορίζει η απόφαση Δομικά πλέγματα.

- 10 Με επιστολή της 11ης Σεπτεμβρίου 1997, η οποία κοινοποιήθηκε στις 18 Σεπτεμβρίου 1997, η Επιτροπή απέρριψε το αίτημα της προσφεύγουσας.
- 11 Με συστημένη επιστολή της 2ας Δεκεμβρίου 1997, η οποία παρελήφθη στις 10 Δεκεμβρίου 1997, η προσφεύγουσα ζήτησε από την Επιτροπή να εξετάσει εκ νέου το αίτημά της, μεταξύ άλλων, επειδή η έξοδος της ιταλικής λίρας από το ευρωπαϊκό νομισματικό σύστημα λόγω της υποτιμήσεώς της δεν μπορούσε να προβλεφθεί κατά την ημερομηνία συστάσεως της τραπεζικής εγγυήσεως.
- 12 Στην ίδια επιστολή η προσφεύγουσα ανέφερε ότι είχε πάντως καταθέσει το ποσό των 483 840 000 LIT, που αντιστοιχούσε στο ποσό του προστίμου, δηλαδή 320 000 ECU, βάσει της ισοτιμίας που ίσχυε το 1989. Το ποσό αυτό πιστώθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 1997 στον λογαριασμό της Επιτροπής με αξία 249 918 ECU.
- 13 Η Επιτροπή δεν απάντησε στην επιστολή της 2ας Δεκεμβρίου 1997.
- 14 Με επιστολή της 5ης Φεβρουαρίου 2004 (στο εξής: επιστολή της 5ης Φεβρουαρίου 2004), η Επιτροπή πληροφόρησε την προσφεύγουσα ότι το υπόλοιπο του οφειλομένου από αυτήν ποσού ανερχόταν στις 27 Φεβρουαρίου 2004 στο συνολικό ποσό των 564 402,26 ευρώ (ήτοι στο ποσό του κεφαλαίου του προστίμου ύψους 320 000 ECU, μειωμένο κατά το ποσό των 249 918 ECU που καταβλήθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 1997 και προσαυξημένο με τους τόκους της περιόδου από 17 Νοεμβρίου 1989 έως 27 Φεβρουαρίου 2004). Η Επιτροπή απηύθυνε όχληση στην προσφεύγουσα, καλώντας την να τακτοποιήσει την οφειλή της το συντομότερο και δήλωσε ότι, μετά την πραγματοποίηση της πληρωμής, θα δεχόταν την άρση της τραπεζικής εγγυήσεως.

- 15 Με επιστολή της 25ης Φεβρουαρίου 2004, η προσφεύγουσα απάντησε στην Επιτροπή ότι τα αιτήματα που είχε διατυπώσει στην επιστολή της 5ης Φεβρουαρίου 2004 ήταν αβάσιμα και εκπροθέσμως προβαλλόμενα. Η προσφεύγουσα υποστήριξε μεταξύ άλλων ότι η πενταετής παραγραφή που προβλέπει το άρθρο 4 του κανονισμού 2988/74 όσον αφορά την εκτέλεση είχε συμπληρωθεί στις 18 Σεπτεμβρίου 2002 και ότι, υπ' αυτές τις συνθήκες, η Επιτροπή δεν μπορούσε πλέον να προβάλει καμιά αξίωση εναντίον της ούτε να στραφεί κατά της εγγυήτριας τράπεζας.
- 16 Με επιστολή της 13ης Απριλίου 2004 (στο εξής: τηλεομοιοτυπία της 13ης Απριλίου 2004), η Επιτροπή απάντησε στην προσφεύγουσα, όσον αφορά την παραγραφή βάσει του άρθρου 4 του κανονισμού 2988/74, ότι η διάταξη αυτή δεν είχε εφαρμογή στη συγκεκριμένη υπόθεση λόγω της υπάρξεως της τραπεζικής εγγυήσεως, της οποίας μπορούσε να γίνει επίκληση ανά πάσα στιγμή και η οποία επέιχε θέση προσωρινής πληρωμής, οπότε δεν ήταν αναγκαία η αναγκαστική εκτέλεση. Η Επιτροπή παραδέχθηκε επίσης ότι δεν είχε υπενθυμίσει στην προσφεύγουσα να τακτοποιήσει την οφειλή της μετά την έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου που επικύρωσε την απόφαση Δομικά πλέγματα και δέχθηκε για τον λόγο αυτόν να θεωρήσει ότι η τοκοφορία είχε παύσει πέντε μήνες μετά την έκδοση της ως άνω αποφάσεως, δηλαδή στις 17 Δεκεμβρίου 1997. Επομένως, η Επιτροπή απαιτούσε πλέον από την προσφεύγουσα μόνον το ποσό των 341 932,32 ευρώ αντί των 564 402,26 ευρώ που ζητούσε με την επιστολή της 5ης Φεβρουαρίου 2004. Η Επιτροπή ανέφερε, τέλος, ότι, αν η πληρωμή δεν γινόταν μέχρι τις 30 Απριλίου 2004, θα ζητούσε την κατάπτωση της τραπεζικής εγγυήσεως.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 17 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 23 Απριλίου 2004, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 18 Κατόπιν εισηγήσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πρώτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στα προφορικά ερωτήματα του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 7ης Φεβρουαρίου 2006.

- 19 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει τις αποφάσεις που περιέχονται στην επιστολή της 5ης Φεβρουαρίου 2004 και στην τηλεομοιοτυπία της 13ης Απριλίου 2004 (στο εξής: προσβαλλόμενες πράξεις)·
  - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 20 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- κυρίως, να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη, καθό μέρος βασίζεται στο άρθρο 230 ΕΚ·
  - επικουρικώς, να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·
  - να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επιχειρήματα των διαδίκων

Επί του παραδεκτού

- 21 Η Επιτροπή προβάλλει κυρίως το απαράδεκτο της κρινομένης προσφυγής, για τον λόγο ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις δεν συνιστούν αποφάσεις, κατά την έννοια του άρθρου 249 ΕΚ, που βλάπτουν την προσφεύγουσα. Ως εκ τούτου, οι προσβαλλόμενες πράξεις δεν είναι δυνατόν να προσβληθούν.

- 22 Κατά την Επιτροπή, οι προσβαλλόμενες πράξεις αποτελούν στην πραγματικότητα απλή πρόσκληση προς πληρωμή του μη καταβληθέντος υπολοίπου της οφειλής που προέκυψε από την απόφαση Δομικά πλέγματα και από την επιστολή της 11ης Σεπτεμβρίου 1997 και δεν παράγουν κανένα επιπλέον έννομο αποτέλεσμα σε σχέση με το ποσό του προστίμου που οφειλόταν δυνάμει των προγενέστερων αυτών πράξεων, των οποίων αποτελούν απλή επιβεβαίωση, εκτός του μέρους που αφορά τη μείωση του ποσού των τόκων, που δεν αμφισβητείται από την προσφεύγουσα και που πραγματοποιήθηκε με την τηλεομοιοτυπία της 13ης Απριλίου 2004 (ανωτέρω σκέψη 16).
- 23 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 2988/74, η προθεσμία παραγραφής του δικαιώματος της Επιτροπής να εκτελέσει την απόφαση Δομικά πλέγματα συμπληρώθηκε πριν από την έκδοση των προσβαλλομένων πράξεων (κατωτέρω σκέψεις 24 έως 27). Κατά συνέπεια, η Επιτροπή, απευθύνοντας τις προσβαλλόμενες πράξεις στην προσφεύγουσα, καλώντας την να καταβάλει το υπόλοιπο της οφειλής της και επικαλούμενη την κατάπτωση της τραπεζικής εγγυήσεως σε περίπτωση μη πληρωμής, της απηύθυνε αίτημα πληρωμής χωρίς τίτλο, το οποίο συνιστά νέο στοιχείο σε σχέση με την απόφαση Δομικά πλέγματα και με την επιστολή της 11ης Σεπτεμβρίου 1997. Ως εκ τούτου, οι προσβαλλόμενες πράξεις δεν είναι επιβεβαιωτικές της αποφάσεως και της επιστολής που προαναφέρθηκαν.

Επί της ουσίας

- 24 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει έναν και μόνο λόγο, αντλούμενο από το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 2988/74, ισχυριζόμενη ότι το δικαίωμα της Επιτροπής να εκτελέσει την απόφαση Δομικά πλέγματα είχε παραγραφεί όταν εκδόθηκαν οι προσβαλλόμενες πράξεις.
- 25 Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η απόφαση Δομικά πλέγματα κατέστη απρόσβλητη την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως Ferriere Nord κατά Επιτροπής, ανωτέρω σκέψη 8, δηλαδή στις 17 Ιουλίου 1997. Επομένως, σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού 2988/74, η πενταετής παραγραφή άρχισε να τρέχει από την ημερομηνία κοινοποιήσεως της αποφάσεως αυτής. Ωστόσο, σύμφωνα με το

άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', του ίδιου κανονισμού, η παραγραφή διακόπηκε με την επιστολή της Επιτροπής της 11ης Σεπτεμβρίου 1997 που κοινοποιήθηκε στις 18 Σεπτεμβρίου 1997, με αποτέλεσμα η εν λόγω προθεσμία να αρχίσει να τρέχει εκ νέου την τελευταία αυτή ημερομηνία. Δεδομένου ότι δεν μεσολάβησε άλλη πράξη διακοπής ή αναστολής της παραγραφής, το δικαίωμα της Επιτροπής να προβεί σε εκτέλεση της αποφάσεως Δομικά πλέγματα παρεγράφη πέντε χρόνια αργότερα, δηλαδή στις 18 Σεπτεμβρίου 2002.

- 26 Επομένως, κατά την ημερομηνία εκδόσεως των προσβαλλομένων αποφάσεων, το δικαίωμα της Επιτροπής να προβεί σε εκτέλεση της αποφάσεως Δομικά πλέγματα είχε παραγραφεί όχι μόνον έναντι της Επιτροπής, αλλά και έναντι της Banco di Roma.
- 27 Συναφώς, η προσφεύγουσα αμφισβητεί ως τεχνητή και στερούμενη κάθε νομικής βάσεως την επιχειρηματολογία της Επιτροπής κατά την οποία το άρθρο 4 του κανονισμού 2988/74 δεν έχει εφαρμογή στην κρινομένη υπόθεση. Επισημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι, κατά τη νομολογία, η υποχρέωση εκ της εγγυήσεως έχει παρεπόμενο χαρακτήρα, υπό την έννοια ότι ο εγγυητής δύναται να εναχθεί από τον δανειστή μόνον αν η οφειλή υπέρ της οποίας δόθηκε η εγγύηση είναι απαιτητή (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Μαΐου 2003, C-266/01, *Préservatrice foncière TIARD*, Συλλογή 2003, σ. I-4867, σκέψη 29).
- 28 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το επιχείρημα της προσφεύγουσας περί παραγραφής, κατά την έννοια του άρθρου 4 του κανονισμού 2988/74, του δικαιώματός της να προβεί σε εκτέλεση της αποφάσεως Δομικά πλέγματα δεν είναι βάσιμο και ότι η εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού στην υπό κρίση υπόθεση πρέπει να αποκλειστεί λόγω της υπάρξεως τραπεζικής εγγυήσεως.
- 29 Συναφώς, η Επιτροπή εκτιμά, κατ' αρχάς, ότι η διαδικασία εκτελέσεως της τραπεζικής εγγυήσεως κατά της Banco di Roma δεν μπορεί να εξομοιωθεί με τη διαδικασία εκτελέσεως της αποφάσεως Δομικά πλέγματα. Η υποχρέωση που υπέχει η εγγυήτρια τράπεζα είναι στην πραγματικότητα συμβατικής φύσεως, πράγμα που δικαιολογεί το γεγονός ότι κάθε σχετική με την τραπεζική εγγύηση διαφορά φέρεται ενώπιον του Δικαστηρίου βάσει του άρθρου 238 ΕΚ, ενώ η υποχρέωση της προσφεύγουσας απορρέει από το άρθρο 256 ΕΚ.

- 30 Δεύτερον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η τραπεζική εγγύηση αποτελεί ξεχωριστή υποχρέωση, ανεξάρτητη της υποχρέωσης της προσφεύγουσας να πληρώσει το πρόστιμο. Αναφέρει συναφώς ότι η τραπεζική εγγύηση καταπίπτει σε πρώτη ζήτηση της Επιτροπής, ότι η Banco di Roma δεσμεύτηκε να παραιτηθεί, καθόσον είναι αναγκαίο, από τη ένσταση διζήσεως και καταμερισμού και ότι η δέσμευσή της δεν μπορεί να ανακληθεί χωρίς έγγραφη συγκατάθεση της Επιτροπής. Η Επιτροπή καταλήγει ότι η σχέση μεταξύ αυτής και της Banco di Roma είναι ανεξάρτητη εκείνης που τη συνδέει με την προσφεύγουσα.
- 31 Τρίτον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η αρχή της ασφάλειας δικαίου δεν επιβάλλει την αναλογική εφαρμογή, στις συμβατικές σχέσεις, της παραγραφής που προβλέπει ο κανονισμός 2988/74. Η συμβατική σχέση, καθεαυτήν, ικανοποιεί την απαίτηση της ασφάλειας δικαίου όσον αφορά την παραγραφή. Σε περίπτωση που ήταν εφαρμοστέο στην επίδικη τραπεζική εγγύηση το ιταλικό δίκαιο, η παραγραφή θα ήταν δεκαετής. Επομένως, η Επιτροπή δεν θα ήταν υποχρεωμένη να προβεί στην αναγκαστική εκτέλεση της αποφάσεως Δομικά πλέγματα, αφού θα μπορούσε να ζητήσει την ικανοποίηση της αξιώσεώς της από την Banco di Roma βάσει της τραπεζικής εγγυήσεως.
- 32 Τέλος, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η τραπεζική εγγύηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αμιγώς παρεπόμενου χαρακτήρα έναντι της αρχικής σχέσεως μεταξύ της ίδιας και της προσφεύγουσας. Συναφώς, η απόφαση *Préservatrice foncière TIARD*, που επικαλείται η προσφεύγουσα, ανωτέρω σκέψη 27, δεν έχει εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση, καθόσον αφορά σύστημα παροχής εγγυήσεως το οποίο δεν έχει σχέση με την επίδικη τραπεζική εγγύηση, λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα των όρων του. Επιπλέον, υποστηρίζει ότι δεν θα ήταν προς το συμφέρον της να δεχθεί μια τέτοια παρεπόμενη εγγύηση ως προσωρινή πληρωμή του προστίμου.
- 33 Επικουρικός, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, ακόμη και αν η παραγραφή του κανονισμού 2988/74 είχε εφαρμογή στην τραπεζική εγγύηση (πράγμα που δεν συμβαίνει), θα έπρεπε η αποδοχή της εγγυήσεως αυτής να θεωρηθεί ως ευκολία πληρωμής κατά την έννοια του άρθρου 6, στοιχείο α', του εν λόγω κανονισμού, η οποία θα είχε ως αποτέλεσμα την αναστολή της παραγραφής. Πράγματι, μια τέτοια αποδοχή συνιστά ευκολία πληρωμής από πολλές απόψεις: απαλλάσσει την

επιχείρηση από την υποχρέωση να προβεί αμέσως στην πληρωμή του προστίμου και της παρέχει τη δυνατότητα να αναβάλει την πληρωμή αυτή μέχρις ότου την απαιτήσει η Επιτροπή, χωρίς την υποχρέωση να ζητήσει από το κοινοτικό δικαστήριο να αναστείλει την εκτέλεση της αποφάσεως που επέβαλε το πρόστιμο. Επιπλέον, το να μην αναγνωριστεί ότι η τραπεζική εγγύηση αποτελεί ευκολία πληρωμής θα είχε ως αποτέλεσμα να ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις να μην πληρώνουν τα πρόστιμα που τους έχουν επιβληθεί, όταν αυτά καθίστανται απαιτητά.

34 Εξάλλου, η Επιτροπή εκτιμά ότι η εκτέλεση της τραπεζικής εγγυήσεως δεν αποτελεί άσκηση δημόσιας εξουσίας δυνάμενη να προσβληθεί, βάσει του άρθρου 230 ΕΚ, αλλά άσκηση συμβατικού δικαιώματος, του οποίου ο δικαστικός έλεγχος έχει ανατεθεί, βάσει της ρήτηρας διαιτησίας που περιέχεται στην τραπεζική εγγύηση, στον κοινοτικό δικαστή. Οι πράξεις, όμως, που εκδίδει η Επιτροπή στο πλαίσιο συμβατικής σχέσεως που εμπίπτει στη δικαιοδοσία του κοινοτικού δικαστή δυνάμει του άρθρου 238 ΕΚ δεν μπορούν, κατ' αρχήν, να αποτελέσουν αντικείμενο ταυτόχρονης προσφυγής ακυρώσεως βάσει του άρθρου 230 ΕΚ.

35 Συναφώς, «για τους σκοπούς της ορθής απονομής της δικαιοσύνης και στο πλαίσιο της οικονομίας της διαδικασίας», η Επιτροπή καλεί το Πρωτοδικείο να προβεί σε αναχαρκτηρισμό της κρινομένης προσφυγής που ασκήθηκε από ιδιώτη σε προσφυγή ασκηθείσα δυνάμει του άρθρου 238 ΕΚ, η οποία αφορά την εφαρμογή της συμβατικής εγγυήσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

36 Επειδή το επιχείρημα περί παραγραφής, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 2988/74, του δικαιώματος της Επιτροπής να προβεί σε εκτέλεση της αποφάσεως Δομικά πλέγματα χρησιμοποιήθηκε από την προσφεύγουσα τόσο σε σχέση με το παραδεκτό, προς αντίκρουση του ισχυρισμού της Επιτροπής περί απαραδέκτου (ανωτέρω σκέψη 23), όσο και σε σχέση με την ουσία (ανωτέρω σκέψη 24), πρέπει πρώτ' απ' όλα να εξεταστεί αν έχει συμπληρωθεί η παραγραφή αυτή.

Επί της παραγραφής

- 37 Πρέπει πρώτα να εξεταστεί αν, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 2988/74 έχει εφαρμογή στην υπό κρίση υπόθεση.
- 38 Προς τον σκοπό αυτόν, πρέπει κατ' αρχάς να εξεταστεί αν οι προσβαλλόμενες πράξεις έχουν διοικητικό ή, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, συμβατικό χαρακτήρα.
- 39 Συναφώς, το Πρωτοδικείο εκτιμά πρώτ' απ' όλα ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις, υπό τον τίτλο τους «Αντικείμενο», αναφέρονται ρητώς στη διαδικασία που οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως Δομικά πλέγματα. Επομένως, η διαταγή πληρωμής, συνοδευόμενη από την προειδοποίηση περί καταπτώσεως της τραπεζικής εγγυήσεως που περιέχουν, αποτελεί μια μορφή εκτελέσεως της αποφάσεως Δομικά πλέγματα. Έτσι, οι προσβαλλόμενες πράξεις, οι οποίες εκδόθηκαν βάσει αποφάσεως της Επιτροπής κατά την έννοια του άρθρου 249 ΕΚ, έχουν διοικητικό χαρακτήρα.
- 40 Εξάλλου, καίτοι είναι αληθές ότι η συμβατική σχέση μεταξύ της Banco di Roma και της Επιτροπής, δηλαδή η υποχρέωση της προσφεύγουσας έναντι της Επιτροπής, αποτελεί την αιτία της τραπεζικής εγγυήσεως και ότι η εν λόγω τραπεζική εγγύηση περιέχει ρήτρα διαιτησίας κατά την έννοια του άρθρου 238 ΕΚ, εντούτοις επιβάλλεται η υπόμνηση ότι η τηλεομοιοτυπία της 13ης Απριλίου 2004 περιορίζεται απλώς σε μνεία της καταπτώσεως της τραπεζικής εγγυήσεως σε περίπτωση μη πληρωμής των ποσών που ζητούνται από την προσφεύγουσα και ότι η επιστολή της 5ης Φεβρουαρίου 2004 σιωπά επί της τραπεζικής εγγυήσεως.
- 41 Επομένως, αφενός, αντίθετα με όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, η υπό κρίση υπόθεση δεν αποτελεί διαφορά συμβατικής φύσεως βασιζόμενη στην τραπεζική εγγύηση και δυνάμενη να αποκλείσει την εφαρμογή, στην επίδικη υπόθεση, του κανονισμού 2988/74.

- 42 Αφετέρου, η προσφυγή ακυρώσεως που ασκήθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 230 ΕΚ αποτελεί το κατάλληλο ένδικο βοήθημα για τον έλεγχο της νομιμότητας των προσβαλλομένων πράξεων (βλ., υπ' αυτή την έννοια, διάταξη του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουνίου 2005, T-265/03, Helm Düngemittel κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-2009, σκέψη 38, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Έτσι, θα ήταν νομικώς εσφαλμένος ο αναχακτηρισμός της κρινομένης προσφυγής ως προσφυγής ασκηθείσας βάσει του άρθρου 238 ΕΚ, που προτείνει η Επιτροπή, πέραν του ότι δεν συμβιβάζεται με το αντικείμενο της προσφυγής όπως το έχει ορίσει η προσφεύγουσα στην προσφυγή και το έχει ρητώς επιβεβαιώσει στο υπόμνημά της απαντήσεως.
- 43 Επομένως, αποδεικνύεται η διοικητική φύση των προσβαλλομένων πράξεων που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της εκτελέσεως της αποφάσεως Δομικά πλέγματα.
- 44 Προς αντίκρουση των επιχειρημάτων που προβάλλει η Επιτροπή και που εκτίθενται ανωτέρω, στις σκέψεις 28 έως 31, αρκεί η επισήμανση, για μια ακόμη φορά (βλ. ανωτέρω σκέψεις 40 και 41), ότι το αντικείμενο της κρινομένης προσφυγής είναι άσχετο προς την κατάπτωση της τραπεζικής εγγυήσεως.
- 45 Όσον αφορά το επιχείρημα της Επιτροπής ότι η απλή ύπαρξη της τραπεζικής εγγυήσεως αποκλείει κάθε εφαρμογή, στην κύρια ενοχική σχέση μεταξύ της προσφεύγουσας και της Επιτροπής, του κανονισμού 2988/74 (βλ. σκέψη 28, στο τέλος), επιβάλλεται η επισήμανση ότι η ύπαρξη μιας τέτοιας συμβατικής σχέσεως μεταξύ της Banco di Roma και της Επιτροπής δεν θα μπορούσε να αποτρέψει ενδεχόμενη παραγραφή του δικαιώματος της Επιτροπής να εκτελέσει την απόφαση Δομικά πλέγματα, η οποία εκδόθηκε μετά την παρέλευση της προθεσμίας του άρθρου 4 του εν λόγω κανονισμού. Πράγματι, ο κανονισμός 2988/74 θέσπισε μια πλήρη ρύθμιση που διέπει λεπτομερώς τις προθεσμίες εντός των οποίων η Επιτροπή δικαιούται, χωρίς να θίξει τη θεμελιώδη απαίτηση της ασφάλειας δικαίου, να εκτελεί τις αποφάσεις που επιβάλλουν πρόστιμα στις επιχειρήσεις οι οποίες αποτελούν το αντικείμενο διαδικασιών εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 19ης Μαρτίου 2003, T-213/00, CMA CGM κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-913, σκέψη 324).

- 46 Συναφώς, είναι άνευ σημασίας το γεγονός ότι η τραπεζική εγγύηση μπορεί να χαρακτηριστεί, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, παρεπόμενη της κύριας σχέσεως υπέρ της οποίας εγγυάται ή, αντιθέτως, ανεξάρτητη αυτής, λόγω της ρήτρας πληρωμής σε πρώτη ζήτηση που περιέχει (ανωτέρω σκέψεις 27 και 32).
- 47 Ως εκ τούτου, επιβάλλεται να εξεταστεί αν το δικαίωμα της Επιτροπής να εκτελέσει την απόφαση Δομικά πλέγματα, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 2988/74, είχε παραγραφεί κατά την έκδοση των προσβαλλομένων πράξεων.
- 48 Δεν αμφισβητείται, συναφώς, ότι, εκτός από την επιστολή της Επιτροπής της 11ης Σεπτεμβρίου 1997 που αναφέρθηκε ανωτέρω στη σκέψη 10, καμία άλλη πράξη διακοπής της παραγραφής, κατά την έννοια του άρθρου 5 του κανονισμού 2988/74, δεν συνέβη μετά την απόφαση της 17ης Ιουλίου 1997, Ferriere Nord κατά Επιτροπής, ανωτέρω σκέψη 8.
- 49 Μένει να εξεταστεί αν, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, η παραγραφή ανεστάλη, επειδή, κατ' ουσίαν, η αναστολή της πληρωμής του προστίμου που παρέσχε η Επιτροπή στην προσφεύγουσα σε αντάλλαγμα της συστάσεως από τη δεύτερη της τραπεζικής εγγυήσεως, αποτελεί ευκολία πληρωμής κατά την έννοια του άρθρου 6, στοιχείο α', του κανονισμού 2988/74 (ανωτέρω σκέψη 1).
- 50 Επιβάλλεται, συναφώς, η διαπίστωση ότι η απάντηση στο ερώτημα αυτό δεν είναι καθοριστική για την επίλυση της παρούσας διαφοράς.
- 51 Συγκεκριμένα, η αναστολή αυτή έληξε με το πέρας της περιόδου για την οποία είχε χορηγηθεί, δηλαδή, σύμφωνα με τη διατύπωση της επιστολής της Επιτροπής

της 9ης Αυγούστου 1989 (βλ. ανωτέρω σκέψη 4), «για όσο διάστημα θα εκκρεμούσε η ένδικη διαδικασία». Στην υπό κρίση υπόθεση, επομένως, η περίοδος αναστολής της πληρωμής έληξε την ημέρα εκδόσεως της αποφάσεως του Δικαστηρίου, δηλαδή στις 17 Ιουλίου 1997 (βλ. ανωτέρω σκέψη 8), ημερομηνία κατά την οποία άρχισε να τρέχει η παραγραφή, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 2988/74.

- 52 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι δεν υπήρξε στην προκειμένη περίπτωση αναστολή της προθεσμίας παραγραφής μετά την απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Ιουλίου 1997.
- 53 Επομένως, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 2988/74, η παραγραφή του δικαιώματος της Επιτροπής προς εκτέλεση της αποφάσεως κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως συμπληρώθηκε κατά την ημερομηνία που ορθώς προσδιόρισε η προσφεύγουσα (βλ. ανωτέρω σκέψη 28), δηλαδή στις 18 Σεπτεμβρίου 2002. Ως εκ τούτου, οι από 5 Φεβρουαρίου 2004 και 13 Απριλίου 2004 προσβαλλόμενες πράξεις εκδόθηκαν και κοινοποιήθηκαν στην προσφεύγουσα σε χρόνο κατά τον οποίον το δικαίωμα της Επιτροπής να εκτελέσει την απόφαση Δομικά πλέγματα είχε παραγραφεί.

Επί του παραδεκτού

- 54 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι αποτελεί απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 249 ΕΚ κάθε πράξη που μεταβάλλει ουσιωδώς και οριστικά τη νομική κατάσταση του αποδέκτη της (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 31ης Μαρτίου 1971, 22/70, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1971, σ. 729, σκέψεις 33 έως 43, και της 11ης Νοεμβρίου 1981, 60/81, IBM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 2268).
- 55 Από την ανάλυση περί παραγραφής (ανωτέρω σκέψεις 37 έως 53) προκύπτει ότι, λόγω της παραγραφής του δικαιώματος της Επιτροπής να εκτελέσει την απόφαση Δομικά πλέγματα, το δικαίωμά της να απαιτήσει από την προσφεύγουσα την καταβολή του καθυστερούμενου υπολοίπου είχε παραγραφεί και ότι η προσφεύγουσα μπορούσε νομίμως να θεωρήσει ότι, από τις 18 Σεπτεμβρίου 2002, δεν είχε την υποχρέωση να ικανοποιήσει καμιά απαίτηση εκ μέρους της Επιτροπής σχετική με την εκτέλεση της εν λόγω αποφάσεως.

- 56 Με τις προσβαλλόμενες πράξεις, όμως, η Επιτροπή απηύθυνε στην προσφεύγουσα αίτημα πληρωμής του καθυστερούμενου υπολοίπου και την απείλησε ότι θα ζητούσε την κατάπτωση της τραπεζικής εγγυήσεως. Επομένως, οι προσβαλλόμενες πράξεις, οι οποίες έχουν κατ' αρχήν το τεκμήριο της νομιμότητας, μεταβάλλουν ουσιωδώς και οριστικώς τη νομική κατάσταση της προσφεύγουσας και συνιστούν ως εκ τούτου απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 249 ΕΚ, η οποία δεν μπορεί εξ ορισμού να είναι επιβεβαιωτική προγενέστερων πράξεων.
- 57 Επομένως, η ένσταση απαραδέκτου πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

Επί της ουσίας

- 58 Από την ανάλυση περί παραγραφής (ανωτέρω σκέψεις 37 έως 53) προκύπτει ότι το δικαίωμα της Επιτροπής να προβεί σε εκτέλεση της αποφάσεως Δομικά πλέγματα είχε παραγραφεί, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 2988/74, όταν εκδόθηκαν οι προσβαλλόμενες πράξεις.
- 59 Επομένως, ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 2988/74 είναι βάσιμος και, ως εκ τούτου, οι προσβαλλόμενες πράξεις πρέπει να ακυρωθούν.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 60 Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της προσφεύγουσας, στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει τις αποφάσεις της Επιτροπής που κοινοποιήθηκαν με επιστολή της 5ης Φεβρουαρίου 2004 και με τηλεομοιοτυπία της 13ης Απριλίου 2004 και που αφορούν το μη καταβληθέν υπόλοιπο του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα με την απόφαση 89/515/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 1989, σχετικά με μια διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (IV/31.553 — Δομικά πλέγματα).
- 2) Η Επιτροπή φέρει, πλέον των δικαστικών της εξόδων, τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η προσφεύγουσα.

García-Valdecasas

Cooke

Trstenjak

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 27 Σεπτεμβρίου 2006.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

E. Coulon

R. García-Valdecasas